

Hva menes med Forskning og utviklingsarbeid (FoU)?

Både forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk.

Forskning er systematisk arbeid for å skaffe til veie ny kunnskap. **Utviklingsarbeid** er systematisk eller eksperimentelt arbeid som utnytter eksisterende kunnskap for å utvikle nye eller forbedrede materialer, produkter eller prosesser. FoU trenger ikke foregå i egne FoU-avdelinger, den kan også være organisert på andre måter eller som en del av foretakets øvrige aktiviteter.

Det kan være vanskelig å skille FoU-aktivitet fra beslektet virksomhet. Viktige kriterier er at FoU skal inneholde et **nyhetselement** og at det er knyttet en viss form for **usikkerhet** til resultatet. Usikkerhet foreligger når løsningen på et problem ikke er åpenbar på forhånd, selv for en person med grunnleggende kunnskap på området. Resultatet bør også kunne reproduseres eller overføres til andre. Systematisk betyr at det er lagt en plan for aktiviteten.

FoU omfatter:

- Grunnforskning er eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å skaffe til veie ny kunnskap, uten sikte på spesiell anvendelse eller bruk.
- Anvendt forskning er også virksomhet av original karakter som utføres for å skaffe til veie ny kunnskap. Anvendt forskning er primært rettet mot bestemte praktiske mål eller anvendelser.
- Utviklingsarbeid er systematisk eller eksperimentell virksomhet som anvender eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring, og som er rettet mot å framstille nye eller forbedrede materialer, produkter eller innretninger,

FoU kan være:

- Produktrettet, dvs. å utvikle nye eller forbedrede varer og tjenester med hensyn til kvalitet og bruksmåte (ikke kosmetiske endringer eller produkt differensiering).
- Prosessrettet, dvs. å skape nye eller forbedrede produksjonsteknikker i form av forbedrede innsatsfaktorer (materialer, utstyr, energi, arbeidskraft) og systemer for styring av produksjon og administrative rutiner.

Et normalt konstruksjons- eller planleggingsarbeid, som følger helt etablerte rutiner, regnes ikke som FoU, heller ikke innføring av kjent, etablert teknologi i virksomheten. Konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon med påfølgende utvikling regnes som FoU. Er uttesting ferdig, regnes ikke de første enhetene i en prøveproduksjon som FoU.

Både program- og systemvare som er del av et FoU-prosjekt, og forskning og utvikling av program- og systemvare skal klassifiseres som FoU. Ordinær oppgradering av eller anvendelse av program og systemvare i nytt bruksområde eller til nytt formål skal ikke klassifiseres som FoU.

FoU integrert i utviklingsarbeid for andre

FoU utføres ofte av strategiske årsaker for foretaket selv til utvikling av nye produkter eller prosesser. Denne FoU-aktiviteten er som regel finansiert med egne midler.

Foretak kan også utføre FoU som inngår som en integrert del av en utviklingskontrakt for kunder. I slike prosjekter er det ofte behov for ny kunnskap og nye løsninger, og teknologiutvikling og

problemløsning krever gjerne FoU. Selv om det kan være vanskelig å avgrense FoU-delen i denne typen kontrakter, skal slikt FoU-arbeid også rapporteres.

Aktiviteter som ikke er FoU:

Følgende aktiviteter skal ikke regnes som FoU (såfremt de ikke inngår direkte i et definert FoU-prosjekt):

- Rutinemessig prøving og kvalitetskontroll.
- Teknisk service, problemløsning i produksjon og engineeringprosjekter med bruk av eksisterende teknikk.
- Forhåndsplanlegging og annet rutinemessig arbeid i forbindelse med oppstart av produksjon.

Kostnader til egenutført og innkjøpt FoU

FoU-virksomhet skal oppgis både når den er utført av eget personell, **egenutført FoU**, og utført av andre enheter, **innkjøpte FoU-tjenester**.

- Egenutført FoU: FoU-virksomhet utført av eget eller innleid personell. FoU-aktiviteten tas med uavhengig av om arbeidet utføres i egen FoU-avdeling eller ikke. Arbeid utført i egen FoU-avdeling, men som ikke er av FoU-karakter, skal holdes utenfor. FoU som utføres på oppdrag fra andre, eller som inngår i en leveranse til kunder, skal inkluderes som egenutført FoU.
- Lønnskostnader omfatter faktisk opptjent lønn, arbeidsgiveravgift, og andre ytelser. Ikke bruk godkjente timesatser i SkatteFUNN-ordningen. Lønnskostnader skal samsvare med FoU-personalets årsverk.
- Kostnader til innleid personale omfatter kostnader til personer som er direkte engasjert i foretakets FoU-prosjekt (-er), men som ikke er ansatt i foretaket. Kjøp av hele FoU-prosjekter utelukkende utført av andre skal rapporteres som innkjøpt FoU.
- Andre driftskostnader omfatter direkte kostnader til materialer, utstyr, reise-, møte-, og kurskostnader for eget FoU-personale. Omfatter også andel av felles husleie, lys, brensel og kontortjeneste. Avskrivninger skal ikke tas med.
- Investeringer er anskaffelser fratrukket salg i året av varige driftsmidler (unntatt avskrivninger) som nyttes i FoU-virksomhet, både aktiverte og direkte utgiftsførte. Varige driftsmidler er anlegg, bygninger, transportmidler, maskiner, inventar, instrumenter og utstyr med brukstid over ett år. Omfatter også andel av varige driftsmidler. Avskrivninger skal ikke tas med.
- Innkjøpte FoU-tjenester: Omfatter oppdrag utført av andre enheter. Forskningsinstitutter er bransje- og oppdragsinstitutt samt alle institutter innen universitets- og høgskolesektoren. Andre foretak omfatter foretak, konsulentfirmaer o.l. som primært produserer varer og tjenester for salg. Støtte til FoU utført av andre selv om foretaket selv ikke har direkte nytte av det, skal også føres her. Fradragsberettiget moms skal ikke tas med.